

Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit

Sendt via e-mail til: inatsisartut@inatsisartut.gl

Besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 274 angående Kuannersuit

07-11-2018
Sagsnr. 2018 - 21905

Kære Aqqaluaq B. Egede

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Du har i henhold til § 37, stk. 1 i forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om emner relateret til Kuannersuit. Spørgsmålene er henvist til min besvarelse.

Spørgsmål 1:

Er Naalakkersuisut enige i, at hvis der kommer udvinding af sjældne jordarter, og dermed af uran, vil der ifølge redegørelserne til hver en tid kunne forekomme stor forurening efter at koncessionerne er givet?

Svar:

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Forskning har svaret på dette spørgsmål, som følgende:

Nej, det er Naalakkersuisut ikke enige i. Naalakkersuisut stiller meget høje miljøkrav til råstofaktiviteter, for blandt andet at forebygge forurening.

Der bliver ikke givet tilladelse til - eller godkendelse af aktiviteter, som ikke lever op til råstoflovens krav. Alle råstofselskaber skal efter råstofloven blandt andet bruge bedste miljømæssige praksis, den bedste tilgængelige teknik, og aktiviteterne skal udføres hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med anerkendt god international praksis. Det fremgår af bestemmelserne i Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven), blandt andet § 1 og kapitel 13, 14 og 15.

Spørgsmål 2:

Mener Naalakkersuisut, at VVM rapporten som netop er afleveret, er tilstrækkelig og god?

Svar:

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Forskning har svaret på dette spørgsmål, som følgende:

På nuværende tidspunkt er der indsendt udkast til en VVM-redegørelse. Udkastet lever på ikke op til "*Retningslinjer for udarbejdelse af VVM-redegørelse (Vurdering af Virkning på Miljøet) for mineraludnyttelse i Grønland, Råstofmyndigheden 2015*".

Retningslinjerne er offentliggjort på www.naal.gl her:

<https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Natur-Miljoe/Miljoestyrelsen-for-Raastofomraadet>.

Spørgsmål 3:

Hvad vil Naalakkersuisut gøre ift. at der skal være en mere åben debat blandt befolkningen omkring det store spørgsmål om uran, som politisk har været håndteret meget lukket?

Svar:

Råstofloven sætter de lovgivningsmæssige rammer for offentlighedens inddragelse i mineprojekter, således også planer om en eventuel udvinding af uran ved Kuannersuit.

På forårssamlingen 2014 blev det af Inatsisartut besluttet at indføre et krav om afholdelse af en 35 dages forhøring i råstofloven. Forhøringen ligger forud for den minimum 8 ugers offentlige høringsperiode og skal derfor ses som et yderligere supplement til denne. Formålet med tilføjelsen til råstofloven var at igangsætte en proces, der skal sikre den brede offentligheds tidlige inddragelse i et råstofprojekts udvikling.

I henhold til råstoflovens §§ 73 og 76, skal et selskab udarbejde en VVM-redegørelse og en VSB-redegørelse, når et råstofprojekt antages at kunne få væsentlige indvirkninger på miljøet eller samfundsmæssige forhold.

Forhøring blev afholdt i 2014 af et VVM- og VSB-udkast til et kommissorium (Terms of Reference), som er en form for udvidet projektbeskrivelse. I 2014 blev der i forbindelse med forhøringen afholdt offentlige høringsmøder for at sikre en åben debat omkring indvirkningerne af det potentielle projekt. De blev afholdt i byer og bygder, der særligt berøres af potentiel uranudvinding. Selve forhøringsprocessen løb over 35 dage, som foreskrevet i råstofloven. På baggrund af høringsmøderne udarbejdede selskabet en hvidbog, som indeholder borgerenes bemærkninger og selskabets besvarelse. Hvidbogen til kommissorierne er offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal. Således er

disse tilgængelige for borgerene interesserede borgere på følgende link:

<https://naalakkersuisut.gl/da/H%C3%B8ringer/Arkiv-over-h%C3%B8ringer/2014/Kuannersuit-forhoering>.

Udkastene til VVM- og VSB-redegørelserne sendes i offentlig høring, som påkrævet i råstoflovens § 87 b. Inden en udvindingstilladelse kan godkendes af Naalakkersuisut, skal der nemlig foretages en endelig offentlig høring af udkastene til VVM- og VSB-redegørelserne, som skal vare minimum 8 uger. Denne høring skal ligeledes ledsages af flere borgermøder i byer og bygder, der særligt berøres af aktiviteterne for at sikre, at alle interessenter har mulighed for at møde op og få den nødvendige information om projektet. VVM- og VSB-redegørelserne skal desuden være godkendt af Naalakkersuisut. På høringsmøderne vil der blive fremvist og uddelt powerpoint-præsentationer på grønlandsk og dansk. Efter en fremvisning af præsentationerne vil borgerene have mulighed for at stille spørgsmål til såvel repræsentanter fra GME, uafhængige videnskabelige eksperter og medlemmer af Naalakkersuisut.

På ovenstående måde sikrer Naalakkersuisut muligheden for en åben debat og sørger direkte for flere fora, hvor debatterne kan blive understøttet af faglige eksperter.

I øvrigt kan Naalakkersuisut henvise til behandlingen af § 37-spørgsmål nr. 293 i 2015 fra spørgsmålsstillers partifælle, som omhandler proceduren for borgerinddragelsen i mineprojekter i henhold til råstofloven.

Spørgsmål 4:

Vil Naalakkersuisut skærpe kravene overfor det råstofselskab som kommer til at operere i Kuannersuit som ligger tæt ved Narsaq ift. til at undgå forurening?

Svar:

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Forskning har svaret på dette spørgsmål, som følgende:

Naalakkersuisut vil stille de nødvendige krav. Der bliver ikke givet tilladelse til - eller godkendelse af aktiviteter, som ikke lever op til råstoflovens krav. Alle råstofselskaber skal efter råstofloven blandt andet bruge bedste miljømæssige praksis, den bedste tilgængelige teknik, og aktiviteterne skal udføres hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med anerkendt god international praksis.

Spørgsmål 5:

Hvad ser Naalakkersuisut af andre muligheder ift. nye indtægtskilder og arbejdspladser for Sydgrønland, hvis udvinding ved Kuannersuit ikke bliver aktuelt?

Svar:

Det er en målsætning for koalitionspartierne, at Grønland skal være økonomisk selv bærende, og at det grønlandske erhverv skal udvikles på baggrund af et flerstrengt erhvervssystem. Naalakkersuisut understøtter målsætningen om at udvikle erhvervslivet og rammevilkårene herfor gennem en række tiltag. For eksempel ydes der over Finansloven støtte til projekter ude i kommunerne samt til drift af produktionsanlæg, som anvendes til indhandlingsanlæg, i bygder og yderdistrikter.

Naalakkersuisut understøtter desuden erhvervet gennem erhvervs- og eksportfremmeordninger, som er udliciteret med servicekontrakter mellem Selvstyret og blandt andet Greenland Business. Der iværksættes løbende nye ordninger senest med mikrolånsordningen. Servicekontrakten med Neqi A/S skal sikre, at der er mulighed for slagting af indhandlede grønlandske lam, får og kartofler.

Naalakkersuisut har også fokus på, at nye erhverv udvikles. For eksempel er det med Strategien for eksport af is og vand (2017-2018) planen, at eksport af is og vand udvikles til at blive en af de erhvervssektorer, der bidrager til indkomstdannelse og beskæftigelse i Grønland. Naalakkersuisut ønsker også, at vandkraftressourcerne hvert år kortlægges yderligere og markedsføres for at tiltrække nye erhverv og eksterne investeringer med henblik på at skabe øget vækst i samfundet, jf. Sektorplan for energi- og vandforsyning.

Et andet erhverv i vækst er turismesektoren. I forbindelse med udarbejdelse af en ny turismestrategi har Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi afholdt turismearrangementer i samtlige regioner i Grønland i august og september 2018. Formålet var indgå i en dialog med borgere og virksomheder rundt omkring i landet og få input til en kommende turismestrategi, således at den bliver mere lokalt forankret.

Spørgsmål 6:

Hvilke erhverv ser Naalakkersuisut som interessante vækstområder i Sydgrønland, Kommune Kujalleq?

Svar:

Jeg henviser til svar på spørgsmål 5.

Spørgsmål 7:

Hvad vil Naalakkersuisut gøre ift. at der er mange som har delte meninger om uran.

Svar:

Naalakkersuisut finder ikke at det er problematisk, at der er delte meninger om udvinding af uran. I samfundet er der mange eksempler på delte meninger omkring vigtige samfundsrelevante emner, såsom fiskeriet, arbejdsmangel, sociale tiltag og så videre.

Delte meninger omkring et givent emne skaber en god offentlig debat og sikrer at relevante aspekter af et område belyses tilfredsstillende. Desuden er en god og konstruktiv offentlig debat en af forudsætningerne for et sundt demokrati og et inkluderende samfund.

Spørgsmål 8:

Hvordan vil Naalakkersuisut sikre sig, at uranudvinding ikke går hen og rammer fiskeri og fåreavlserhvervet?

Svar:

I henhold til råstoflovens § 76, skal et selskab udarbejde en VSB-redegørelse, når et råstofprojekt antages at kunne få væsentlige indvirkninger på samfundsmæssige forhold.

En VSB-redegørelse skal blandt andet give en detaljeret beskrivelse af det samfundsmæssige udgangspunkt (baseline) før projektet iværksættes, som baseret på de nyeste tilgængelige data, skal danne grundlag for planlægning, bæredygtighedstiltag og fremtidig overvågning.

Derudover skal en VSB-redegørelse blandt andet fyldestgørende og sagligt beskrive hvad den enkelte borger, det berørte lokalsamfund og virksomheder samt det grønlandske samfund som helhed, får ud af projektet.

En VSB-redegørelse for Kvanefjeldsprojektet vil således redegøre for, hvilke indvirkninger projektet eventuelt kunne have for eksisterende erhverv såsom for eksempel fiskeri og fåreavlserhvervet. Såfremt der er negative indvirkninger, vil VSB-redegørelsen også fastslå de tiltag, som kan mindske eller eliminere eventuelle negative indvirkninger.

Spørgsmål 9:

Hvilke områder er Naalakkersuisut opmærksomme på at sætte spørgsmålstejn ved VVM rapporten med henblik på at beskytte borgerne i Narsaq, sundheds- og miljømæssigt?

Svar:

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Forskning har svaret på dette spørgsmål, som følgende:

Naalakkersuisut er opmærksomme på alle relevante forhold. Alle krav efter råstofloven og VVM-retningslinjerne skal overholdes. VVM-retningslinjerne, som blandt andet er udarbejdet af uafhængige, videnskabelige miljørådgiver på Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet (DCE) og Grønlands Naturinstitut slår fast, at:

- "VVM'en skal identificere, forudsige, beskrive, vurdere og kommunikere potentielle miljømæssige konsekvenser af projektet i alle dets faser (herunder efterforskning-, anlægs- og driftsfasen, samt ved lukning og efter lukning af minen)
- VVM'en skal dække hele det område, der kan blive påvirket af projektet. Hvis projektet omfatter områder uden for mineområdet, eksempelvis veje, havne, rørledninger, landingsbaner og skibsruter, skal virkningerne på disse også inkluderes
- VVM'en skal foreslå afbødende foranstaltninger der kan afhjælpe mulige skadelige konsekvenser af projektet
- VVM'en skal omfatte alle aspekter i forhold til naturen, dyre- og plantelivet samt den offentlige sundhed med hensyn til eksponering for miljøfarlige stoffer
- VVM'en skal udarbejdes senest når et selskab beslutter sig for at ansøge om en udnyttelsestilladelse til en mineralforekomst
- VVM'en kan af råstofmyndigheden kræves ajourført, hvis eksempelvis processer, området og aktiviteterne ændres
- VVM'en skal baseres på baggrundsundersøgelser af miljøet (baseline studier), der typisk varer 2-3 år, før området vil blive påvirket af aktiviteter og anlægsarbejde."

(Retningslinjer for udarbejdelse af VVM-redegørelse (vurdering af virkninger på miljøet) for mineraludnyttelse i Grønland, Råstofmyndigheden 2015, side 5).

Spørgsmål 10:

Kunne Naalakkersuisut anbefale det planlagte område for uranudvinding til indsamling af tugtupit for smykkestensproducenterne?

Svar:

Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked har svaret på dette spørgsmål, som følgende:

Naalakkersuisut har tidligere besvaret spørgsmålet ifm. behandlingen af § 37-spørgsmål nr. 257 i 2018 fra spørgsmålsstillers partifælle. Naalakkersuisut tillader sig derfor at besvare spørgsmålet ved i store træk at gengive svaret fra dengang:

Tugtupit-forekomsten ved Kuannersuit er underlagt en allerede tildelt efterforskningstilladelse. Naalakkersuisut vil altid overholde de vilkår og krav, der er fastsat i allerede tildelte tilladelser, hvilket betyder, at det pågældende efterforskningsselskab har første ret til at efterforske alle mineraler, og såfremt de kan påvise, at der er udnyttelige mineraler, så har de ret til at søge en udnyttelsestilladelse. Dette gælder også tugtupit, men det er ikke umiddelbart i rettighedshaverens interesse at søge at udnytte dette mineral. Derfor er det kun nærliggende, at der bliver taget stilling til dette mineral i forbindelse med selskabets kommende ansøgning om udnyttelse af andre mineraler i området.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Aqqalu Jerimiassen